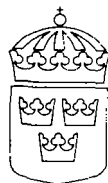

Lagutskottets betänkande

1985/86:29

om ändring i patentlagen (1967:837) m. m. (prop.
1985/86:86)

LU
1985/86:29

Sammanfattning

I betänkandet behandlas proposition 1985/86:86 vari föreslås olika åtgärder i syfte att effektivisera patentprocessen och stärka patenthavarnas ställning vid intrång i patent. Förslagen innebär bl. a. att handläggningsordningen i de allmänna domstolarna för patentmålen ändras. Vidare införs möjligheter att meddela vitesförbud vid patentintrång och förbättras skadeståndsmöjligheterna.

I betänkandet behandlas också två med anledning av propositionen väckta motioner och två motioner som väckts under allmänna motionstiden. Motionerna avser förutsättningarna för meddelande av vitesförbud, anpassning av andra regler på det industriella rättsskyddets område till ändringarna i patentlagen, ändring av reglerna om patentavgifter samt översyn av mönsterskyddslagen.

I ärendet har inkommit en skrivelse från Sveriges industriförbund.

Utskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionerna.

Propositionen

I proposition 1985/86:86 föreslår regeringen (justitiedepartementet) att riksdagen antar i propositionen framlagda förslag till

1. lag om ändring i patentlagen (1967:837),
2. lag om ändring i varumärkeslagen (1960:644),
3. lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485),
4. lag om ändring i lagen (1977:1016) med vissa bestämmelser på tryckfrihetsförordningens område,
5. lag om ändring i lagen (1977:729) om patentbesvärsrätten.

Över lagförslagen 1–4 har lagrådets yttrande inhämtats.

Lagförslagen har tagits in i *bilaga* till betänkandet.

Motionsyrkanden

Motioner väckta med anledning av propositionen

Motion 1985/86:304 av Marianne Karlsson (c) vari yrkas att riksdagen beslutar att tredje stycket av 57 a § i propositionens förslag skall utgå.

Motion 1985/86:305 av Bengt Harding Olson (fp) och Allan Ekström (m) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär översyn beträffande det industriella rättsskyddet i enlighet med de riktlinjer som anges i motionen.

LU 1985/86:29

Fristående motioner

Motion 1985/86:L227 av Marianne Karlsson (c) vari yrkas att riksdagen beslutar att hos regeringen begära att frågan om skyddet för formgivning utreds, helst under nordiskt samarbete.

Motion 1985/86:L279 av Hans Nyhage (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om patentavgiftens konstruktion.

Utskottet

Inledning

Genom patent får en uppfinnare eller hans rättssinnehavare en ensamrätt att under viss tid ekonomiskt utnyttja sin uppfinning. Patentskyddet gäller under 20 år. Den som gör sig skyldig till intrång i ensamrätten kan drabbas av straff och förpliktas att betala skadestånd.

De grundläggande bestämmelserna om patent finns i patentlagen (1967:837). Patent- och registreringsverket prövar ansökan om patent. Verkets beslut i patentärenden kan överklagas till patentbesvärsrätten. Denna förvaltningsdomstol inrättades år 1978 och ersatte då patent- och registreringsverkets besväravdelning. Patentbesvärsrättens beslut överklagas till regeringsrätten, i den mån överklagande får ske. Prövningstillstånd krävs inte vid överklagande till regeringsrätten.

Från denna besvärprocess skiljer sig patentprocessen. Med patentprocessen avses rättegången i mål som rör giltigheten av patent och intrång i patent m. m. Dessa mål handläggs av allmän domstol. Vissa bestämmelser om rättegången i patentmål finns i patentlagen. I den mån särskilda regler inte har meddelats där, gäller de allmänna bestämmelserna i rättegångsbalken.

Enligt patentlagen prövas patentmål av Stockholms tingsrätt som första instans. Ett avgörande av tingsrätten kan överklagas till Svea hovrätt. Prövningstillstånd erfordras vid överklagande av hovrättens avgörande till högsta domstolen. Såväl för tingsrätten som för hovrätten gäller särskilda regler om rättens sammansättning.

Spörsmål om patentprocessen och sanktionssystemet vid patentintrång har flera gånger behandlats av riksdagen. Vid 1977/78 års riksmöte behandlade utskottet tre motioner, vari bl. a. framfördes önskemål om införande av en möjlighet att meddela vitesförbud i mål om patentintrång och skärpning av skadeståndsansvaret. I sitt av riksdagen godkända betänkande i ärendet (LU 1977/78:10) framhöll utskottet att det är angeläget att patentlagens regler är så utformade att patenthavarens ensamrätt till patentet inte blir illusorisk utan att han har möjlighet att effektivt beivra ett patentintrång och att kompensera sig för liden skada. Enligt utskottet var reglerna om patentpro-

cessen och sanktionerna inte tillfredsställande, och de borde därför bli föremål för översyn. Därvid borde frågan om införande av en möjlighet att meddela vitesförbud – inte bara i samband med dom utan också interimistiskt – prövas. Utskottet hemställde att det anförda skulle ges regeringen till känna.

Vid 1977/78 års riksmöte behandlade utskottet också en motion om införande av en särskild bevisbörderegeln vid processer om skadestånd på grund av intrång i förfarandepatent. Utskottet (LU 1977/78:32) ansåg att frågan borde prövas i samband med översynen av patentprocessen. På hemställan av utskottet gav riksdagen som sin mening regeringen till känna vad utskottet anförde.

Frågan om skadestånd vid patentintrång aktualiserades åter motionsvägen vid 1981/82 års riksmöte. Motionen avslogs med hänvisning till den då pågående översynen av patentprocessen (LU 1981/82:6).

Även i andra sammanhang har kritik framförts mot patentprocessen varvid liksom i riksdagsmotionerna gjorts gällande att processen är för långsam och dyrbar och att skadestånden som döms ut vid patentintrång är för låga.

År 1979 tillkallades patentprocessutredningen med uppdrag att föreslå en effektivisering av patentprocessen och se över sanktionssystemet. Utredningen avlämnade år 1983 betänkandet (SOU 1983:35) Patentprocessen och sanktionssystemet inom patenträtten. Utredningens förslag innebar i korthet att en särskild domstol skulle inrättas för prövning av såväl besvär över patentverkets beslut i patentärenden som patentmål, dvs. en sammanslagning av besvär- och patentprocessen. Vidare föreslogs att en möjlighet att meddela vitesförbud skulle införas. Något införande av en särskild bevisregel vid förfarandepatent ansåg sig utredningen inte böra föreslå.

Betänkandet har remissbehandlats varvid den föreslagna ändringen av patentprocessen mötts av stark kritik.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen förordas att patentprocessutredningens förslag om införandet av en särskild patentdomstol inte genomförs. I stället föreslås olika åtgärder inom ramen för den nuvarande domstolsorganisationen i syfte att effektivisera patentprocessen. Sålunda föreslås att den patenträttsliga och tekniska kompetensen i tingsrätten och hovrätten förstärks. Vidare förordas att domstolarna själva vidtar vissa åtgärder av närmast administrativ natur för att förbättra handläggningen av patentmålen. I huvudsak innebär dessa att handläggningen av patentmålen skall koncentreras och handhas av domare som kontinuerligt kan förvärva och utvidga en patenträttslig sakkunskap, att särskilda utbildningsinsatser skall komma till stånd samt att vissa ändringar skall ske i fråga om lottningsreglerna och hovrättsavdelningarnas sammansättning. I propositionen föreslås också att domförhållningarna för både tingsrätten och hovrätten ändras.

När det gäller sanktionssystemet föreslås att vitesförbud införs som sanktionsform i patentlagen. Vidare ändras skadestandsreglerna så att det vid beräkningen av ersättningen skall bli möjligt att beakta även omständigheter av annan än rent ekonomisk natur. Den nuvarande möjligheten till

jämkning av skadeståndet då intrång skett av ringa oaktsamhet föreslås slopad. I syfte att förkorta handläggningstiden av patentmål föreslås att intrångsgörarens nuvarande, ovillkorliga rätt att få intrångsmålet vilande-förklarat i avvaktan på prövning av frågan om patentets giltighet avskaffas. En möjlighet att meddela s. k. mellandom i intrångsfrågan införs i samma syfte.

Slutligen förordas i propositionen att prövningstillstånd skall krävas vid överklagande av ett avgörande av patentbesvärsrätten till regeringsrätten. En motsvarande ändring görs beträffande rätten att överklaga patentbesvärsrättens avgörande i bl. a. ärenden enligt varumärkeslagen (1960:644) och mönsterskyddslagen (1970:485).

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1986.

Allmänna överväganden

Utskottet vill framhålla att ett väl fungerande patentväsende är en viktig förutsättning för den tekniska och industriella utvecklingen. Genom att uppfinnarna kan få ensamrätt att ekonomiskt utnyttja sina uppfinningar stimuleras de till att utveckla nya idéer. Patentväsendet leder också till att information om hur långt tekniken hunnit sprids i samhället och bidrar därmed ytterligare till att främja den tekniska utvecklingen.

För att patentväsendet skall fylla sin funktion är det betydelsefullt att patentprocessen och sanktionssystemet är så utformade att patenthavaren har möjlighet att förhindra att andra olovligen utnyttjar hans uppfinning och att han kan få ekonomisk kompensation då intrång i ensamrätten skett. Som ovan berörts ansåg sig utskottet år 1978 kunna konstatera vissa brister i patentprocessen och sanktionssystemet. Bristerna i patentprocessen har ytterligare belysts genom patentprocessutredningens betänkande. Utredningen har sålunda dragit slutsatsen att domstolsprocessen i sin nuvarande utformning inte kan anses ge parterna den hjälp de behöver för att lösa uppkomna tvister. Särskilt uppfinnare med begränsade ekonomiska resurser har svårt att hävda sin rätt. Enligt utredningen anser man också på industriellt håll att de utdragna processerna och de höga kostnaderna har avhållit även större industriföretag från att söka sin rätt vid domstol. Rättighetshavarna har föredragit att efter förhandlingar acceptera ett licensavtal framför att inlåta sig på en process t. o. m. när man har ansett sig ha goda utsikter att vinna processen. Obenägenheten att föra talan vid domstol har enligt utredningen utnyttjats av mindre nogräknade personer antingen så, att de utan att riskera påföljd gör intrång i patenthavarens ensamrätt, eller genom att de försvarar ett erhållet patent även i medvetande om att patentet egentligen inte är hållbart.

Remissinstanserna har över lag instämt i utredningens slutsatser om bristerna i den nuvarande ordningen.

Enligt utskottets mening är det angeläget att de nuvarande bristerna rättas till. Risken är annars att förtroendet avtar för samhällets möjligheter att inom ramen för rättsväsendet erbjuda en snabb och effektiv konfliktlösning för patentmålens del. På sikt kan också patentets värde urholkas. Härtill kommer som departementschefen framhåller att det oftast är den ekono-

miskt svagare patenthavaren som hårdast drabbas av systemets ofullkomligheter. Utskottet ser därför med tillfredsställelse att förslag nu läggs fram i syfte att effektivisera patentprocessen och stärka patenthavarens ställning.

Vad gäller den närmare inriktningen av förslagen delar utskottet departementschefens uppfattning att en så radikal reformering av patentprocessen som föreslagits av patentprocessutredningen inte bör genomföras. I stället bör erforderliga ändringar åstadkommas inom ramen för den nuvarande domstolsorganisationen. Den förstärkning av den patenträttsliga och tekniska kompetensen inom de allmänna domstolarna liksom de övriga åtgärder som föreslås i fråga om handläggningen av patentmålen bör enligt utskottets mening kunna medföra att många av de påtalade bristerna botas. Utskottet anser vidare att den föreslagna ändringen av skadestandsreglerna samt införandet av den nya sanktionsformen, vitesförbud, innebär en påtaglig förbättring av patenthavarens ställning. Genom möjligheten att yrka vitesförbud ges patenthavaren goda förutsättningar att få ett stopp på ett påbörjat patentintrång, något som ofta är det mest angelägna för patenthavaren. Utskottet vill också fästa uppmärksamheten på att särskilt skärpningen av skadestandsreglerna kan få en preventiv effekt och därmed minska antalet patentintrång.

Sammanfattningsvis anser utskottet att en reform av patentprocessen och sanktionssystemet bör genomföras i huvudsaklig överensstämmelse med propositionens förslag. I det följande kommer utskottet att ta upp några frågor som aktualiserats genom motioner eller eljest tilldragit sig utskottets uppmärksamhet.

Vitesförbud vid patentintrång

Som tidigare redovisats föreslås i propositionen att i patenträtten förs in en ny sanktionsform, vitesförbud. Enligt den nya bestämmelsen (57 a §) skall domstol på begäran av patenthavaren eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja uppfinningen kunna vid vite förbjuda den som gör patentintrång att fortsätta härmed. Vitesförbud skall även kunna meddelas interimistiskt, dvs. i avvaktan på den slutliga prövningen. Förutsättningen för interimistiskt förbud är att käranden visar sannolika skäl för att intrång föreligger och det skäligen kan befaras att ett fortsatt intrång förringar den ensamrätt som patentet innebär. Vidare krävs (57 a § tredje stycket) att käranden ställer säkerhet för den skada som han tillfogar svaranden. Rätten kan dock befria käranden från kravet på säkerhet om han saknar förmåga att ställa säkerhet. Innan interimistiskt vitesförbud meddelas skall svaranden få tillfälle att yttra sig om det inte är fara i dröjsmål.

I motion 1985/86:304 (c) yrkas avslag på förslaget att säkerhet skall krävas vid interimistiska förbud. Motionären hänvisar till att patentet beviljats genom ett myndighetsbeslut och därför presumeras vara giltigt. Enligt motionären framstår det som oskäligt att patenthavaren om han vill hävda sin ensamrätt genom ett vitesförbud skall behöva bli skadeståndsskyldig och ställa säkerhet. Motionären hävdar att rättssäkerheten är väl tillgodosedd genom att beslutet skall fattas av domstol. I sammanhanget hänvisar motionären till att säkerhet inte behöver ställas i handräckningsmål.

Utskottet vill för sin del framhålla att en patenthavares nuvarande möjligheter att förhindra ett patentintrång är små. Det sagda gäller särskilt när patenthavaren är den ekonomiskt underlägsna parten. Som utskottet redovisat i det föregående skulle införandet av ett vitesförbud vid sidan av straff- och skadeståndssanktionerna vid patentintrång påtagligt förbättra patenthavarens ställning. Utskottet vill också hänvisa till att de övriga nordiska länderna liksom flera andra europeiska stater har vitesförbud som sanktion i sina patentlagar. Om vitesförbud infördes i den svenska patentlagen skulle detta således innebära en harmonisering med andra länders lagstiftning.

På grund av det anförda delar utskottet departementschefens uppfattning att institutet vitesförbud bör införas i patentlagen. Inte minst av hänsyn till patenthavarens intresse av att snabbt kunna få ett slut på ett pågående patentintrång bör ett beslut om vitesförbud kunna meddelas interimistiskt.

Vad häfter angår frågan om säkerhet skall behöva ställas vid interimistiska förbud vill utskottet hänvisa till att ett sådant förbud utgör en processuell säkerhetsåtgärd. Allmänna regler om processuella säkerhetsåtgärder finns i 15 kap. rättegångsbalken. Enligt dessa regler kan domstol i avvaktan på en slutlig prövning av kärandens anspråk besluta om kvarstad och vissa andra åtgärder för att säkerställa sökandens rätt, bl. a. förbud vid vite för motparten att utöva viss verksamhet. Liksom när det gäller det interimistiska vitesförbudet i patentlagen kan säkerhetsåtgärderna enligt rättegångsbalken beviljas när sökanden visat sannolika skäl för sin talan. Av 15 kap. 6 § rättegångsbalken följer att säkerhetsåtgärderna får beslutas endast om sökanden ställer säkerhet för den skada som kan tillfogas motparten.

Att säkerhet skall ställas i de berörda fallen hänger samman med de lindriga beviskrav som ställs upp. Käranden behöver, som ovan nämnts, endast visa sannolika skäl för sin talan. Med sådana beviskrav finns alltid risken att kärandens talan senare kommer att ogillas. Käranden bär då ett strikt ansvar för den skada som säkerhetsåtgärden orsakat motparten. Situationen är annorlunda då en säkerhetsåtgärd beviljas i samband med avgörandet av käromålet. Käranden har då fått bifall till sin talan, och någon ersättningsgill skada uppkommer inte för svaranden.

Enligt utskottets mening saknas det skäl att för patentmålens del avvika från vad som allmänt gäller beträffande beslut om processuella säkerhetsåtgärder under rättegång. För att ett interimistiskt vitesförbud skall få meddelas bör således krävas att patenthavaren ställer säkerhet för det skadestånd han senare kan bli skyldig att utge till motparten om det visar sig att något patentintrång inte skett. Utskottet vill understryka att skadeståndsskyldigheten aldrig aktualiseras när patenthavaren får sin talan bifallen av domstolen.

Med anledning av vad som anføres i motionen om patentets giltighet vill utskottet tillägga att i intrångsmål frågan gäller huruvida det har skett intrång i den ensamrätt som det meddelade patentet ger. Patentets giltighet som sådant står alltså inte på spel i intrångsmålet utan kan endast prövas i ett särskilt mål om ogiltigförklaring av patentet. Det är patenthavaren som skall styrka att intrång har ägt rum, t. ex. genom att visa att den produkt som motparten tillverkar är identisk med den patenterade produkten eller så lik

denna att den omfattas av ensamrätten. Förmår patenthavaren inte styrka detta, föreligger inte något intrång. Utskottet kan därför inte dela motionärens uppfattning att kravet på säkerhet vid interimistiska vitesförbud i intrångsmål skulle vara oskäligt med hänsyn till att patenthavaren har en giltig ensamrätt. Vad gäller motionärens hänvisning till handräckningsmålen vill utskottet endast påpeka att förhållandena vid dessa och interimistiska vitesförbud inte är jämförbara. Även om processen i handräckningsmålen är summarisk krävs att sökanden styrker sin talan. Beviskravet är alltså högre än vad som krävs för ett interimistiskt vitesförbud.

På grund av det anförda avstyrker utskottet bifall till motion 304.

Samordning av varumärkeslagen och mönsterskyddslagen med patentlagen

I motion 1985/86:305 (fp, m) framhålls att propositionen innebär en särreglering av sanktionssystemet på patenträttens område utan att effekterna på det industriella rättsskyddet i övrigt och särskilt då på mönsterskydds- och varumärkesrätten närmare övervägts. Motionärerna anser det angeläget att en samordning kommer till stånd så att största möjliga harmoni kommer att råda. Motionärerna yrkar att riksdagen hos regeringen begär en översyn beträffande det industriella rättsskyddet i enlighet med det anförda.

Liknande synpunkter förs också fram i den skrivelse som Sveriges industriförbund givit in i ärendet.

Utskottet erinrar om att det i dag finns stora likheter mellan patentlagen och övriga lagar på det industriella rättsskyddets område. Det sagda gäller inte minst sanktionssystemet. Såväl enligt patentlagen som enligt varumärkeslagen, mönsterskyddslagen, firmalagen (1974:156) och växtförädlarrättslagen (1971:392) kan sålunda intrång i den ensamrätt som rättighetshavaren har medföra straff och skadestånd. Skadestandsreglerna i de olika lagarna har i princip samma utformning. Bl. a. föreligger inte skadeståndsskyldighet då oaktamheten är ringa, en regel som nu föreslås slopad för patenträttens del. I fråga om sanktionssystemet skiljer sig emellertid firmalagen från de övriga genom att vitesförbud kan meddelas, dock ej interimistiskt.

Utskottet saknar underlag för en bedömning av huruvida det föreligger ett mera allmänt behov av ett effektivare sanktionssystem på det industriella rättsskyddets område. Utskottet kan dock i princip dela motionärernas uppfattning att den harmoni som i dag råder mellan de olika lagarna i största möjliga utsträckning bör bevaras. Viktigt är även att den nordiska rättslikheten på detta område upprätthålls. Spörsmålet har också aktualiserats i samband med propositionsarbetet. I propositionen anföras sålunda att från något håll tanken har väckts att införa en möjlighet till vitesförbud också vid varumärkesintrång och mönsterintrång. Med hänsyn till att ett sådant mera allmänt införande av institutet vitesförbud kräver ytterligare utredning och överväganden är emellertid departementschefen inte nu beredd att föreslå andra ändringar än dem som påkallas av patentprocessens brister.

Utskottet har förståelse för att lagstiftningsarbetet nu i första hand inriktats på att bota bristfälligheterna i patentlagstiftningen. Enligt utskottets mening kan det också finnas skäl att avvakta erfarenheterna från den

praktiska tillämpningen av de nya reglerna i patentlagen innan man tar ställning till frågan om motsvarande regler bör införas i övrig lagstiftning på området. Utskottet förutsätter emellertid att regeringen följer utvecklingen och i lämpligt sammanhang till närmare övervägande tar upp spörsmålet om en samordning. Något särskilt uttalande i saken från riksdagens sida är inte erforderligt. Utskottet avstyrker således bifall till motion 305.

Patentavgiften

I motion 1985/86:L279 tas upp en fråga om systemet med patentavgifter.

I patentärenden skall en patentsökande betala avgifter i flera olika sammanhang. Sålunda skall en ansökningsavgift erläggas i samband med att patentansökningen görs. Under handläggningen av ärendet tillkommer fler avgifter för olika handläggningsåtgärder. Intäkterna i patentärenden utgörs dock till den övervägande delen (ca 85 %) av årsavgifter. Regler om årsavgift finns i 8 och 40–42 §§ patentlagen. Enligt dessa skall årsavgift börja utgå från ansökningsdagen. Årsavgifterna för de första två avgiftsåren förfaller dock inte till betalning förrän vid tredje årets utgång, då årsavgifter för samtliga tre år skall betalas av sökanden. Skyldighet att betala årsavgift kvarstår i de fall ansökningen inte leder till patent till dess ansökningen avslås eller återkallas och då patent meddelas så länge patentet gäller, dvs. under högst 20 år. Erläggs inte årsavgift i föreskriven ordning under ärendets handläggning skall patentansökningen avskrivas. Har patent meddelats medför utebliven betalning att patentet förfaller.

De redovisade reglerna gäller patent som meddelas av det svenska patent- och registreringsverket. Också för patent som meddelas enligt den europeiska patentkonventionen skall erläggas årsavgifter. Under ansökningstiden betalas årsavgiften till det europeiska patentverket. Sedan patentet meddelats skall i var och en av de stater för vilka patentet meddelats årsavgift erläggas till den nationella patentmyndigheten enligt det landets regler. Betalas inte årsavgiften till en nationell patentmyndighet förfaller patentet i den staten. Av de årsavgifter som betalas för europeiska patent till de nationella patentmyndigheterna skall för närvarande 50 % inbetalas till det europeiska patentverket medan återstående del får behållas av den nationella myndigheten.

Enligt patentkungörelsen är årsavgiften för det första året 200 kr. och stiger sedan successivt för att det 20:e året utgöra 3 200 kr.

Beträffande det svenska patentverket gäller att verket är helt avgiftsfinansierat och att patentärendena svarar för en väsentlig del av både kostnaderna och intäkterna. I princip skall avgifterna för patentärendena ge full täckning för kostnaderna för dessa ärenden. Också verksamheten vid det europeiska patentverket skall i princip bekostas genom avgifter.

När det gäller förhållandet mellan patent som beviljas av det svenska patentverket och sådana patent som meddelas av det europeiska och blir gällande i Sverige har vissa uppgifter lämnats i EPO-medlemskapsutredningens betänkande (SOU 1985:53) Sverige och den europeiska patentorganisationen. Av uppgifterna framgår att antalet patent som årligen beviljas av det svenska patentverket för närvarande uppgår till ca 3 500 medan antalet

patent som meddelas enligt den europeiska patentkonventionen och blir gällande i Sverige är ca 6 500 per år.

LU 1985/86:29

I motionen hänvisas till att det förekommer att reglerna om årsavgifternas storlek ändras från ett år till ett annat under patentets giltighetstid. En patentsökande saknar därför möjlighet att i förväg beräkna hur mycket ett patent kommer att kosta honom totalt sett. Han kan därför komma att drabbas av oförutsedda utgifter som kan vara svåra att klara av eftersom patent inte alltid är lönsamma. Enligt motionären tillämpas i vissa andra länder, t. ex. USA, en ordning enligt vilken hela avgiften erläggs då patentet meddelas. Patentsökande kan med detta system överblicka kostnaderna. Motionären anser att ett sådant system lämpligen bör provas också i Sverige. En annan tänkbar lösning är att årsavgiftens storlek relateras till de inkomster som patentet ger innehavaren. Patent som ej ger någon inkomst skulle då bli avgiftsfria. Motionären yrkar att det anförda skall ges regeringen till känna.

Enligt vad utskottet inhämtat tillämpar flertalet länder, som har ett väl utvecklat patentväsende, bl. a. övriga nordiska länder, ett system med årsavgifter som i huvudsak överensstämmer med vårt. Detsamma är fallet med det europeiska patentverket. Enligt utskottets mening bör Sverige inte utan mycket starka skäl bryta mot den rättslikhet som sålunda råder. Några sådana skäl har inte motionären förebragt. Med anledning av vad som anförts i motionen vill utskottet vidare särskilt framhålla att en patenthavare, som anser ett patent olönsamt, när som helst kan avbryta betalningen av årsavgifterna och därmed låta patentet förfalla.

Redan på grund av det anförda ställer sig utskottet avvisande till motionärens förslag. Härtill kommer att flera skäl talar emot de i motionen förordade lösningarna. Det nuvarande avgiftssystemet bygger sålunda på tanken att avgifterna i initialskedet bör vara så låga att uppfinnarna inte avskräcks från att söka skydd för sina uppfinningar. Allteftersom patenttiden löper bör uppfinnaren ha större intresse och möjligheter att betala mera betydande avgifter. Enligt utskottets mening skulle införandet av en engångsavgift inte medföra några mera påtagliga fördelar utan snarare vara till nackdel för uppfinnarna och särskilt för dem som har begränsade ekonomiska resurser.

Utskottet vill vidare framhålla att reglerna om årsavgifter i patentärenden fick sin nuvarande utformning år 1983 (prop. 1982/83:67, LU 1982/83:33). Tidigare förelåg skyldighet att betala årsavgifter först sedan ett patent meddelats. De som inte fick patent slapp således betala årsavgift. Eftersom årsavgifterna skall bidra till att täcka kostnaderna för handläggningen av alla patentärenden ansågs att av rättviseskäl också de som inte får patent borde betala årsavgifter. Ett tillgodoseende av önskemålet om en engångsavgift skulle innebära att man återgick till den tidigare ordningen, något som utskottet inte vill förorda.

När det gäller förslaget om en avgift i relation till inkomsten från patentet skulle ett genomförande av det enligt utskottets mening leda till stora årliga ojämnheter i patentverkets inkomster och därmed knappast vara förenligt med principen att patentväsendet skall vara självfinansierat. Det finns vidare en risk att patentverkets intäkter generellt skulle minska. Stora praktiska

svårigheter skulle också uppkomma vid fastställande av avgifterna.

LU 1985/86:29

På grund av det anförda avstyrker utskottet bifall till motion L279.

Skyddet för formgivning

I motion 1985/86:L227 tas upp en fråga om tillämpningen av mönsterskyddslagen.

Mönsterskyddslagen är tillämplig på såväl prydnadsmönster som nyttomönster. Med mönster förstås enligt lagen förebilden för en varas utseende eller ett ornament. Genom registrering hos patent- och registreringsverket kan mönsterskaparen få ensamrätt att yrkesmässigt utnyttja mönstret. Patentverkets beslut i registreringsärende kan överklagas till patentbesvärsrätten, mot vars utslag talan kan föras i regeringsrätten. Skyddstiden för ett mönster är fem år men registreringen kan förnyas för ytterligare två femårsperioder. Uppsätligt intrång i mönsterrätten är straffbelagt. Vidare gäller att intrång i mönsterrätten medför skadeståndsskyldighet även om intrånget skett utan uppsåt eller oaktsamhet. Mål om intrång i mönsterrätt handläggs av de allmänna domstolarna.

En förutsättning för att ett mönster skall registreras är att mönstret är helt nytt och väsentligt skiljer sig från vad som redan är känt (2 §). Mönsterskyddet är ett rent utseendeskydd, och skillnadskravet är inte avsett att vara ett kvalitetskrav. Som en grundläggande regel gäller att det är mönstrets helhetsutseende som skall betraktas och jämföras med vad som redan blivit allmänt tillgängligt. Man får alltså i princip inte bedöma likheter och avvikelser blott i detaljer.

I fråga om graden av skillnad gäller att man skall få ett nytt helhetsintryck av mönstervaran. Den visuella bedömningen grundas emellertid inte bara på rent kvantitativa jämförelser. Även små yttre förändringar kan i vissa fall medföra en sådan skillnad att det nya mönstret bör tillerkännas skydd. Omvänt kan även en kvantitativt betydande förändring vara så banal att det nya mönstret inte förtjänar skydd.

Motionären i motion L227 hävdar att den praxis som på senare tid utvecklats när det gäller tillämpningen av skillnadskravet innebär att kvalificerad formgivning inte kan skyddas om det som skiljer mönstret från tidigare kända endast är betingat av funktionella skäl. Rena nyttomönster skulle därmed inte längre kunna skyddas. Motionären anvisar två lösningar av problemet. Den ena är att mönsterskyddslagen ändras så att nyttomönster klart kommer att omfattas av den. Den andra är att en ny skyddsform tillskapas för nyttomönster efter exempelvis tysk förebild. Motionären yrkar att riksdagen hos regeringen begär en utredning av skyddet för formgivning.

Motioner med i huvudsak samma syfte som den nu aktuella har två gånger tidigare väckts av samme motionär. Båda motionerna remissbehandlades och avslogs därefter av riksdagen (se LU 1981/82:5 och 1983/84:12). I 1983 års motion framfördes önskemålet att mönsterskyddslagen skulle ändras så att skillnadskravet skulle anses uppfyllt när en avvikelse som är mindre framträdande har betingats av funktionella skäl. Med anledning härav framhöll utskottet att mönsterskyddet är ett rent utseendeskydd och således inte syftar direkt till att skydda mönster som fått sin utformning av

konstruktionsmässiga eller andra praktiska skäl. I likhet med samtliga de instanser som yttrat sig över motionen ansåg utskottet att motionärens förslag till ändring i mönsterskyddslagen inte stod i överensstämmelse med uppbyggnaden av mönsterskyddet. Om man i likhet med motionären önskade ge ett visst skydd också för idén som ligger bakom utformningen av ett mönster torde man därför böra överväga en ny skyddsform som liknar patent. En sådan skyddsform för enklare konstruktioner av typen nyttighetsmodeller – s. k. Gebrauchsmuster – fanns enligt utskottet inte i Norden men förekom bl. a. i Förbundsrepubliken Tyskland. Utskottet påpekade att de skäl som under förarbetena till mönsterskyddslagen anförts mot införandet av en skyddsform av typen Gebrauchsmuster alltså gjorde sig gällande. Också intresset av nordisk rättslikhet på området talade mot att vi i Sverige då borde överväga en utvidgning av mönsterskyddet. Skulle det emellertid visa sig att det från de övriga nordiska ländernas sida fanns ett intresse för en skyddsform för nyttighetsmodeller fick frågan enligt utskottet övervägas på nytt.

Som påpekas i den nu aktuella motionen har en utredning numera tillkallats i Finland för att klargöra behovet av ett skydd för nyttighetsmönster och framlägga förslag till erforderlig lagstiftning. Enligt vad utskottet inhämtat skall den finska utredningen enligt sina direktiv ha slutfört sitt uppdrag den 1 juli 1986 men arbetet lär bli något fördröjt. Utskottet har också erfarit att utredningsarbetet fortskridit så långt att man funnit det föreligga ett behov av en särskild skyddsform för nyttighetsmönster.

I avvaktan på resultatet av det lagstiftningsarbete på området som pågår i Finland finner utskottet inte anledning att frånga sina tidigare ställningstaganden i saken. Skulle det i Finland framläggas ett förslag till en särskild skyddsform kan det dock finnas skäl att överväga frågan på nytt. Av betydelse för frågan kan också bli de överväganden som för närvarande pågår inom justitiedepartementet med anledning av de förslag som utredningen om skydd för företagshemligheter framlagt i betänkandet (SOU 1983:52) Företagshemligheter liksom resultatet av utredningens nu pågående arbete beträffande otillbörlig efterbildning. Utskottet förutsätter att regeringen följer utvecklingen i Finland och i samråd med övriga nordiska länder tar de initiativ som kan visa sig lämpliga.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet bifall till motion L227.

Övrigt

Som tidigare redovisats begärde riksdagen år 1978 att frågan om en särskild bevisregel vid intrång i förfarandepatent skulle övervägas i samband med översynen av patentprocessen. Frågan prövades av patentprocessutredningen som dock stannade för att inte framlägga något förslag i ämnet. I propositionen (s. 25 och 26) anför departementschefen att den praktiska betydelsen av en sådan regel får anses vara begränsad och hänvisar bl. a. till att den fria bevisprövning som domstolarna skall göra torde vara tillräcklig för att tillgodose de olika intressen som gör sig gällande i frågan. I likhet med patentprocessutredningen och en majoritet av remissinstanserna anser

departementschefen att det saknas anledning att införa en särskild bevisregel för patentmålens del. LU 1985/86:29

Utskottet godtar vad departementschefen sålunda anför. Någon särskild bevisregel bör således inte föras in i patentlagen.

Utöver vad utskottet nu och i tidigare avsnitt anført föranleder propositionen inte några särskilda uttalanden från utskottets sida.

Utskottets hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *vitesförbud*

att riksdagen med avslag på motion 1985/86:304 antar det i proposition 1985/86:86 framlagda förslaget till lag om ändring i patentlagen (1967:837) såvitt avser 57 a §,

2. beträffande *propositionen i övrigt*

att riksdagen antar *dels* förslaget till lag om ändring i patentlagen i den mån det inte omfattas av vad utskottet hemställt under 1, *dels* de i propositionen framlagda förslagen till lag om ändring i varumärkeslagen (1960:644), lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485), lag om ändring i lagen (1977:1016) med vissa bestämmelser på tryckfrihetsförordningens område och lag om ändring i lagen (1977:729) om patentbesvärsrätten,

3. beträffande *samordning av sanktionssystemet inom det industriella rättskyddet*

att riksdagen avslår motion 1985/86:305,

4. beträffande *patentavgiften*

att riksdagen avslår motion 1985/86:L279,

5. beträffande *skyddet för formgivning*

att riksdagen avslår motion 1985/86:L227.

Stockholm den 3 april 1986

På lagutskottets vägnar

Per-Olof Strindberg

Närvarande: Per-Olof Strindberg (m), Lennart Andersson (s), Owe Andréasson (s), Ulla Orring (fp), Martin Olsson (c), Inga-Britt Johansson (s), Allan Ekström (m), Bengt Kronblad (s), Inger Hestvik (s), Bengt Harding Olson (fp), Nic Grönvall (m), Gunnar Thollander (s), Berit Löfstedt (s), Hans Rosengren (s), Ewy Möller (m) och Kersti Johansson (c).

I Förslag till

Lag om ändring i patentlagen (1967: 837)

Härigenom föreskrivs i fråga om patentlagen (1967: 837)

dels att 25, 57, 58, 61, 66, 67 och 75 §§ skall ha följande lydelse.

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 57 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 §¹

Talan enligt 24 § föres genom besvär hos patentbesvärsrätten inom två månader från beslutets dag. Den som vill anföra besvär skall inom samma tid erlægga fastställd besväravgift vid påföljd att besvären icke upptagas till prövning.

Mot slutligt beslut av patentbesvärsrätten må talan föras av sökanden, om det gått honom emot. Talan föres hos regeringsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag.

Ett slutligt beslut av patentbesvärsrätten får överklagas till regeringsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag. Överklagandet får inte avse andra patentkrav än sådana som har prövats genom det överklagade beslutet. I övrigt tillämpas bestämmelserna i 35–37 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) om besvär över kammarrättens beslut. Patentbesvärsrättens beslut skall innehålla uppgift om att det krävs särskilt tillstånd för prövning av besvär till regeringsrätten och om de grunder på vilka sådant tillstånd meddelas.

Bestämmelserna i 22 § femte stycket äga motsvarande tillämpning beträffande handlingar som inkomma till patentbesvärsrätten eller regeringsrätten.

57 §

Gör någon intrång i den ensamrätt som patent medför (patentintrång) och sker det uppsåtligen, dömes till dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

Gör någon intrång i den ensamrätt som patent medför (patentintrång) och sker det uppsåtligen, skall han dömas till dagsböter eller fängelse i högst sex månader. Den som har överträtt ett vitesförbud enligt 57 a § får inte dömas till straff för intrång som omfattas av förbudet.

Brottet må åtalas av allmän åklagare endast om målsägande anger det till åtal och åtal av särskilda skäl finnes påkallat ur allmän synpunkt.

¹ Senaste lydelse 1977: 730.

57 a §

På yrkande av patenthavaren eller den som på grund av licens har rätt att utnyttja uppfinningen får rätten vid vite förbjuda den som gör patentintrång att fortsätta intrånget.

Om käranden visar sannolika skäl för att intrång föreligger och det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta intrånget förringar värdet av den ensamrätt som patentet medför, får rätten meddela vitesförbud för tiden intill dess att målet slutligt har avgjorts eller annat har förordnats. Innan ett sådant förbud meddelas skall svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om det inte är fara i dröjsmål.

Förbud enligt andra stycket får meddelas endast om käranden ställer säkerhet hos rätten för skada som kan tillfogas svaranden. Saknar käranden förmåga att ställa sådan säkerhet, får rätten befria honom från detta. I fråga om beskaffenheten av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utskökningsbalken. Säkerheten skall prövas av rätten, om den ej har godkänts av svaranden.

När målet avgörs skall rätten pröva om förbud som har meddelats enligt andra stycket fortfarande skall bestå.

I fråga om överklagande av beslut enligt andra eller tredje stycket samt i fråga om handläggningen i högre rätt gäller vad som föreskrivs i rättegångsbalken om talan mot beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

Talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet. I samband med sådan talan får talan föras om nytt vitesförbud.

58 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet begår patentintrång skall utge skälig ersättning för utnyttjandet av uppfinningen samt ersättning för den ytterligare skada

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet begår patentintrång skall utge skälig ersättning för utnyttjandet av uppfinningen samt ersättning för den ytterligare skada

som intrånget medfört. *Föreligger endast ringa oaktsamhet, må ersättningen jämkas.*

som intrånget *har* medfört. *Vid bestämmande av ersättningens storlek skall hänsyn tas även till patenthavarens intresse av att patentintrång inte begås och till övriga omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse.*

Begår någon patentintrång utan uppsåt eller oaktsamhet, skall han utge ersättning för utnyttjandet av uppfinningen, om och i den mån det finnes skäligt.

Talan om ersättning för patentintrång må avse skada endast under de fem senaste åren innan talan väcktes. För skada under tid dessförinnan är rätten till ersättning förlorad.

61 §

Har patent förklarats ogiltigt genom dom som vunnit laga kraft, *må ej enligt 57–60 §§ dömas till straff, ersättning eller säkerhetsåtgärd.*

Förs talan rörande patentintrång och gör den mot vilken talan *föres* gällande att patentet är ogiltigt, *skall rätten på hans yrkande förklara målet vilande i avbidan på att frågan om patentets giltighet slutligt prövas. Är talan härom icke väckt, skall rätten i samband med vilandeförklaringen förelägga honom viss tid inom vilken sådan talan skall väckas.*

Har ett patent förklarats ogiltigt genom dom som vunnit laga kraft, *får rätten inte enligt 57–60 §§ döma till straff, meddela vitesföreläggelse, utdöma vite eller ersättning eller förordna om säkerhetsåtgärd.*

Förs talan rörande patentintrång och gör den mot vilken talan *förs* gällande att patentet är ogiltigt, *får frågan om ogiltighet prövas endast sedan talan om detta har väckts. Rätten skall förelägga den som gör gällande att patentet är ogiltigt att inom viss tid väcka sådan talan.*

Förs i samma rättegång talan om patentintrång och talan om patentets ogiltighet och är det med hänsyn till utredningen lämpligt att frågan huruvida patentintrång föreligger avgörs särskilt för sig, får på begäran av någon av parterna särskild dom ges i den frågan. Om särskild dom ges, får rätten förordna att målet om ogiltighet skall vila till dess domen har vunnit laga kraft.

66 §²

I mål som anges i 65 § består tingsrätten, *utom i fall som avses i andra stycket nedan, av sex ledamöter, av vilka tre skola vara lagfarna och tre tekniskt sakkunniga. Har förfall uppkommit för en av ledamöterna sedan huvudförhandling påbörjats, är rätten dock dom-*

I mål som anges i 65 § är tingsrätten domförd med fyra ledamöter, av vilka två skall vara lagfarna och två tekniskt sakkunniga. Fler än tre lagfarna och tre tekniskt sakkunniga ledamöter får inte sitta i rätten. En av de lagfarna ledamöterna skall vara rättens ordförande.

² Senaste lydelse 1977: 700.

för med övriga fem ledamöter. En av de lagfarna ledamöterna är rättsens ordförande.

Vid måls avgörande utan huvudförhandling och vid handläggning, som ej sker vid huvudförhandling eller syn på stället, består tingsrätten av en lagfaren ledamot eller, om så är lämpligt, av en lagfaren och en tekniskt sakkunnig ledamot, varvid den lagfarna ledamoten är rättsens ordförande.

Vid avgörande av mål utan huvudförhandling, liksom vid handläggning som inte sker vid huvudförhandling eller syn på stället, är tingsrätten dock domför med en lagfaren ledamot. I sådana fall får inte fler än en lagfaren och en tekniskt sakkunnig ledamot sitta i rätten. Därvid är den lagfarna ledamoten rättens ordförande.

67 §³

Hovrätten är i mål, i vars avgörande i tingsrätten tekniskt sakkunnig ledamot deltagit, domför med fyra lagfarna och två tekniskt sakkunniga ledamöter. Flera än fem lagfarna och tre tekniskt sakkunniga ledamöter må ej sitta i rätten.

Hovrätten är i mål, i vars avgörande i tingsrätten tekniskt sakkunnig ledamot deltagit, domför med tre lagfarna och två tekniskt sakkunniga ledamöter. Har tre lagfarna ledamöter deltagit i tingsrättens avgörande, skall dock minst fyra lagfarna ledamöter delta i hovrättens avgörande. Fler än fem lagfarna och tre tekniskt sakkunniga ledamöter får inte sitta i rätten.

Om hovrätten finner att medverkan av tekniskt sakkunniga ledamöter uppenbarligen inte behövs, är hovrätten domför utan sådana ledamöter.

75 §⁴

Talan mot annat slutligt beslut av patentmyndigheten enligt denna lag än som avses i 24 § samt talan mot beslut enligt 42, 72 eller 73 § föres genom besvär hos patentbesvärsrätten inom två månader från beslutets dag. Den som vill anföra besvär skall erlägga fastställd besväravgift inom samma tid vid påföljd att besvären icke upptagas till prövning.

Mot patentbesvärsrättens slutliga beslut föres talan hos regeringsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag.

Andra slutliga beslut av patentmyndigheten än som avses i 24 § samt beslut enligt 42, 72 eller 73 § får överklagas till patentbesvärsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag. Den som vill överklaga ett sådant beslut skall inom samma tid betala föreskriven besväravgift. Annars prövas inte besvären.

Ett slutligt beslut av patentbesvärsrätten får överklagas till regeringsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag. Därvid tillämpas bestämmelserna i 35–

³ Senaste lydelse 1977: 700.

⁴ Senaste lydelse 1983: 433.

37 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) om besvär över kamrättens beslut. Patentbesvär-rättens beslut skall innehålla uppgift om att det krävs särskilt tillstånd för prövning av besvär till regeringsrätten och om de grunder på vilka sådant tillstånd meddelas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1986.
 2. I fråga om tingsrättens domförhet skall äldre föreskrifter fortfarande tillämpas vid huvudförhandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet samt vid överläggningar och omröstningar i anslutning till sådana huvudförhandlingar.
 3. I fråga om hovrättens domförhet skall äldre föreskrifter fortfarande tillämpas i mål där den slutliga handläggningen har påbörjats före ikraftträdandet.
 4. I fråga om överklagande av beslut som patentbesvärsrätten har meddelat före ikraftträdandet skall äldre föreskrifter fortfarande tillämpas.

Lag om ändring i varumärkeslagen (1960: 644)

Härigenom föreskrivs att 47 § varumärkeslagen (1960: 644) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*47 §¹

Talan mot slutligt beslut av registreringsmyndigheten enligt denna lag må föras av sökanden, om det gått honom emot. Mot beslut, varigenom ansökan bifallits oaktat invändning framställt i behörig ordning, må talan föras av den som gjort invändningen. Återkallar invändaren sin talan, må denna likväl prövas, om särskilda skäl föreligga.

Talan föres genom besvär hos patentbesvärsrätten inom två månader från beslutets dag.

Mot patentbesvärsrättens slutliga beslut må talan föras av sökanden, om det gått honom emot. Talan föres hos regeringsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag.

Ett slutligt beslut av registreringsmyndigheten enligt denna lag får överklagas av sökanden, om beslutet har gått honom emot. Beslut, som innebär att en ansökan bifalls trots att en invändning har framställts, får överklagas av den som har gjort invändningen. Återkallar denne sin talan får invändningen ändå prövas, om det finns särskilda skäl.

Ett beslut enligt första stycket får överklagas till patentbesvärsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag.

Ett slutligt beslut av patentbesvärsrätten får överklagas till regeringsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag. Därvid tillämpas bestämmelserna i 35–37 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) om besvär över kammarrättens beslut. Patentbesvärsrättens beslut skall innehålla uppgift om att det krävs särskilt tillstånd för prövning av besvär till regeringsrätten och om de grunder på vilka sådant tillstånd meddelas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1986.
2. I fråga om överklagande av beslut som patentbesvärsrätten har meddelat före ikraftträdandet skall äldre föreskrifter fortfarande tillämpas.

¹ Senaste lydelse 1977: 732.

Lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485)

Härigenom föreskrivs att 22 och 47 §§ mönsterskyddslagen (1970:485) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*22 §¹

Talan enligt 21 § föres hos patentbesvärsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag. Den som vill anför besvär skall inom samma tid erlägga fastställd besväravgift vid påföljd att besvären annars icke upptages till prövning.

Mot slutligt beslut av patentbesvärsrätten får talan föras av sökanden, om det gått honom emot. Talan föres hos regeringsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag.

Ett slutligt beslut av registreringsmyndigheten enligt 21 § får överklagas till patentbesvärsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag. Den som vill överklaga ett sådant beslut skall inom samma tid betala föreskriven besväravgift. Annars prövas inte besvären.

Ett slutligt beslut av patentbesvärsrätten får överklagas till regeringsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag. Därvid tillämpas bestämmelserna i 35–37 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) om besvär över kamrättens beslut. Patentbesvärsrättens beslut skall innehålla uppgift om att det krävs särskilt tillstånd för prövning av besvär till regeringsrätten och om de grunder på vilka sådant tillstånd meddelas.

47 §²

Talan mot annat slutligt beslut av registreringsmyndigheten enligt denna lag än som avses i 21 § föres genom besvär hos patentbesvärsrätten inom två månader från beslutets dag. Den som vill anför besvär skall erlägga fastställd besväravgift inom samma tid vid påföljd att besvären annars icke upptages till prövning.

Talan mot patentbesvärsrättens slutliga beslut föres hos regeringsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag.

Andra slutliga beslut av registreringsmyndigheten än som avses i 21 § får överklagas till patentbesvärsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag. Den som vill överklaga ett sådant beslut skall inom samma tid betala föreskriven besväravgift. Annars prövas inte besvären.

Ett slutligt beslut av patentbesvärsrätten får överklagas till regeringsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag. Därvid tillämpas bestämmelserna i 35–37 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) om besvär över kamrättens beslut. Patentbesvär-

¹ Senaste lydelse 1977:731.

² Senaste lydelse 1977:731.

rättens beslut skall innehålla uppgift om att det krävs särskilt tillstånd för prövning av besvär till regeringsrätten och om de grunder på vilka sådant tillstånd meddelas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1986.
 2. I fråga om överklagande av beslut som patentbesvärsrätten har meddelat före ikraftträdandet skall äldre föreskrifter fortfarande tillämpas.

Lag om ändring i lagen (1977: 1016) med vissa bestämmelser på tryckfrihetsförordningens område

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1977: 1016) med vissa bestämmelser på tryckfrihetsförordningens område skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

8 §

Talan mot slutligt beslut av patent- och registreringsverket i ärende rörande utgivningsbevis föres genom besvär hos patentbesvärsrätten inom två månader från beslutets dag. Talan mot patentbesvärsrättens slutliga beslut föres hos regeringsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag.

Ett slutligt beslut av patent- och registreringsverket i ärende rörande utgivningsbevis får överklagas till patentbesvärsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag.

Ett slutligt beslut av patentbesvärsrätten får överklagas till regeringsrätten genom besvär inom två månader från beslutets dag. Därvid tillämpas bestämmelserna i 35–37 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) om besvär över kamrättens beslut. Patentbesvärsrättens beslut skall innehålla uppgift om att det krävs särskilt tillstånd för prövning av besvär till regeringsrätten och om de grunder på vilka sådant tillstånd meddelas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1986.
 2. I fråga om överklagande av beslut som patentbesvärsrätten har meddelat före ikraftträdandet skall äldre föreskrifter fortfarande tillämpas.

Lag om ändring i lagen (1977: 729) om patentbesvärsrätten

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (1977: 729) om patentbesvärsrätten skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*17 §¹

I fråga om *talán mot patentbesvärsrättens slutliga beslut* finns bestämmelser i patentlagen (1967: 837), mönsterskyddslagen (1970: 485), varumärkeslagen (1960: 644), namnlagen (1963: 521) och lagen (1977: 1016) med vissa bestämmelser på tryckfrihetsförordningens område.

Mot patentbesvärsrättens beslut, som ej är slutligt, får talan föras endast i samband med talan mot beslut i själva målet. Talan får dock föras särskilt när rätten har

1. ogillat invändning om jäv mot ledamot av rätten eller invändning om att hinder föreligger för talans prövning,

2. avvisat ombud eller biträde,

3. utdömt vite eller straff för underlåtenhet att iakttaga föreläggande eller ålagt vittne eller sakkunnig att ersätta kostnad som vållats genom försummelse eller tredska,

4. förordnat angående ersättning för någons medverkan i målet,

5. utlåtits sig i annat fall än som avses i 4 i fråga som gäller allmän rättshjälp.

Särskild talan som avses i andra stycket får föras av den som beslutet angår, om det har gått honom emot. Talan föres genom besvär hos regeringsrätten. Därvid äger bestämmelserna i 7 § förvaltningsprocesslagen (1971: 291) motsvarande tillämpning.

I fråga om *överklagande av ett slutligt beslut av patentbesvärsrätten* finns bestämmelser i patentlagen (1967: 837), mönsterskyddslagen (1970: 485), varumärkeslagen (1960: 644), namnlagen (1982: 670) och lagen (1977: 1016) med vissa bestämmelser på tryckfrihetsförordningens område.

Ett beslut av patentbesvärsrätten, som inte är slutligt, får överklagas endast i samband med överklagande av beslut i själva målet. Ett beslut får dock överklagas särskilt när rätten har

1. ogillat invändning om jäv mot ledamot av rätten eller invändning om att hinder föreligger för talans prövning,

2. avvisat ombud eller biträde,

3. utdömt vite eller straff för underlåtenhet att iakttaga föreläggande eller ålagt vittne eller sakkunnig att ersätta kostnad som vållats genom försummelse eller tredska,

4. förordnat angående ersättning för någons medverkan i målet,

5. utlåtits sig i annat fall än som avses i 4 i fråga som gäller allmän rättshjälp.

Sådant särskilt överklagande som avses i andra stycket får göras av den som beslutet angår, om det har gått honom emot. Beslutet överklagas till regeringsrätten genom besvär. Därvid tillämpas bestämmelserna i 7 § förvaltningsprocesslagen (1971: 291) och i 35–37 §§ samma lag om besvär över kammarrättens beslut. Patentbesvärsrättens beslut skall innehålla uppgift om att det krävs särskilt till-

¹ Senaste lydelse 1979: 244.

*stånd för prövning av besvär till re-
geringsrätten och om de grunder
på vilka sådant tillstånd meddelas.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1986.
 2. I fråga om överklagande av beslut som patentbesvärsrätten har meddelat före ikraftträdandet skall äldre föreskrifter fortfarande tillämpas.

